

Puit tuleb vahetada puidu vastu

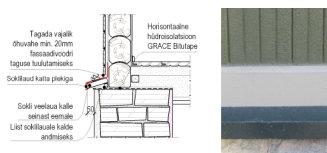
Kirjutanud Anneli Sihvart
Kolmap, 02.Mai.2012 23:26

Tüüpilised kahjustunud piirkonnad on alumised kolm palgirida, akendealune piirkond ning lõuna- ja läänepoolne fassaad.

Septembrist 2009 kuni maini 2011 Tallinna Tehnikaülikooli ehitusteaduskonnas läbi viidud uuringus „Eesti eluasemefondi puitkorterelamute ehitustehniline seisukord ning prognoositav eluiga” antakse nõu, kuidas asendada puithoonete kahjustunud seinaosi.

Välisseinte renoveerimisel on olulisimad tööd

- kahjustunud seinaosade asendamine,
- vundamendi ja seina vahelise hüdroisolatsiooni tagamine,
- välislaudise renoveerimine ja
- soojuskadude (läbipuhutavus, soojusjuhtivus, külmasillad) vähendamine.

Enne renoveerimistöid tuleb alati selgitada, milline on välisseinapalkide seisukord. **Tüüpilised kahjustunud piirkonnad** on

- alumised kolm palgirida,
- akendealune piirkond ja muud kohad, kus vesi on seina valgunud, ning
- lõuna- ja läänepoolne fassaad.

Nendes piirkondades vajavad puitosad reeglina asendamist või proteesimist. Asendamise vajalikkuse hindamise juures tuleb peale biokahjustuse arvesse võtta ka puidu niiskust.

Kui nähtavat kahjustust ei ole, kuid mõõtes saadakse puidu **niiskuseks üle kiu küllastuse (>30 %)**, siis tuleb puit välja vahetada või **kuivatada**. Biokahjustunud puidu kuivatamisel **peab lõppniiskus olema <15 %** (selle juures hävib puidus olev võimalik mädanikkahjustus). Välitingimustes on seda raske saavutada.

Tihti on kahjustunud palgi sisemus, kuigi palgi välispind on visuaalselt korras. Puiduproovi võib võtta südamikpuuri või saega. Mädanikkahjustusega palke ei ole õige alles jätta.

Niiskuskahjustusega palgid tuleb välja vahetada

Mööta tuleb seina jääva puidu niiskust. Oluline on, et puit oleks

Puit tuleb vahetada puidu vastu

Kirjutanud Anneli Sihvart
Kolmap, 02.Mai.2012 23:26

kuiv ka **palgi seest**, mitte ainult pinnalähedasest kihist. Seetõttu võib kuivamisperiood olla väga pikk. Seinä jäänud puit niisutab ka teisi ehitusosasid ja võib seal põhjustada kahjustusi.

Kui on oht, et puit saab jätkuvalt märjaks, tuleb seda **keemiliselt töödelda** sügavale puitu imuvate **õlialuseliste seenetõrjevahenditega** (mitte vesialuseliste ega lahusti baasil toimivate vahenditega) või difusioonpreparaadiga.

Väiksemate kahjustuste korral piisab **proteesimisest**, mille puhul kahjustunud palk, kandepost või alusvöö asendatakse lokaalselt uuega. Ulatuslikuma kahjustuse puhul tuleb kaaluda **palkide väljavahetamist**, mille puhul kahjustunud palk asendatakse uue, võimalikult sarnase kujuga palgiga.

Sõrestikseinte puhul tuleb mädaniku esinemisel asendada või **proteesida aluspruss**.

Rõhtpalkhoones on alumist palki lihtsam vahetada, kuna sein moodustab suure tala ehk terviku, mida saab tungrauaga tõsta ka vähestest kohtadest. Püstpalk või -plankseina puhul on asendustöö mõnevõrra keerukam, kuid kindlasti võimalik.

Alumiste palkide kahjustuse põhjuseks on palgi ja vundamendi vahelise **hüdroisolatsiooni puudumine või liiga madal sokkel**. Sokli kõrgus peaks olema üle 30 cm. Vajadusel tuleb **planeerida maapinda**, pöörates samas tähelepanu sellele, et **maapinna kalle** ($>1/20$) jääks hoonest eemale ega kahjustataks vundamenti. Kui hooneümbruse planeerimine pole võimalik, siis võib ka uus palk varsti väljavahetamist vajada, sest kahjustuse põhjus on likvideerimata. Sellisel juhul võib kaaluda vastupidavama ehitusmaterjali kasutamist.

Üksnes „uppumine“ õigustab kivi kasutamist

Üks võimalus on kasutada **keramsiitplokkmüritist**: seinä alla laotakse üks-kaks rida keramsiitplokke, millega viiakse niiskustundlikum materjal (puit) maapinnast kõrgemale.

Soojustehniliselt ei ole see parim lahendus, kuna **liskasoojustuseta jääb selle seinäosa soojusjuhtivus ligi kaks korda suuremaks** palkseina soojusjuhtivusest. Probleemi võib veelgi suurendada paiknemine külmal vundamendil.

Puit tuleb vahetada puidu vastu

Kirjutanud Anneli Sihvart
Kolmap, 02.Mai.2012 23:26

Kui puitkorterelamu kriitilisim külmasild oli juba varem sein ja sokli liitekohas, siis keramsiitplokkmüüritise korral suureneb probleem veelgi. Sein ja sokli lisasoojustamisega saab seda oluliselt vähendada.

Kõrge sokli korral ei ole keramsiitplokkmüüritise kasutamine põhjendatud. Sokli alumiste palkide asendamine plokkide vm kivimaterjaliga on **õigustatud üksnes juhul**, kui maja on maapinna tõstmise tagajärjel tugevasti **pinnasesse "uppunud"** ja hoonet ümbritseva maapinna tagasi allapoole viimine ei ole mingil põhjusel mõeldav.